

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
на засіданні Вченої ради ПДМУ  
протокол № 11 від 24 червня 2023 р.  
Ректор ПДМУ

професор \_\_\_\_\_ Вячеслав ЖДАН

«25» червня 2023 р.

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА**  
**ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ**  
**«Знеболювання на амбулаторному стоматологічному прийомі»**

Полтава – 2023

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН**  
**ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ**  
**«Знеболювання на амбулаторному стоматологічному прийомі»**

*Кількість годин: 78*

| Код курсу | Назва курсу                                                                           | Всього годин | Лекції | Семінари | Практичні |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------|----------|-----------|
| 1         | Місцеве знеболювання на амбулаторному стоматологічному                                | 20           | 2      | 6        | 12        |
| 2         | Загальне знеболювання на амбулаторному стоматологічному                               | 20           | 2      | 6        | 12        |
| 3         | Помилки та ускладнення під час проведення знеболювання в амбулаторній стоматологічній | 20           | 2      | 6        | 12        |
|           | Разом з основних програм                                                              | 60           | 6      | 18       | 36        |
|           | Додаткові програми:                                                                   |              |        |          |           |
| 1         | Військово-медична підготовка                                                          | 12           |        |          |           |
|           | Залік                                                                                 | 6            |        |          |           |
|           | ВСЬОГО:                                                                               | 78           |        |          |           |

**ПЕРЕЛІК**  
**практичних навичок для оволодіння на циклі**  
**тематичного удосконалення**

**«Знеболювання на амбулаторному стоматологічному прийомі»**

| №<br>п/п | Назва практичних методик та навичок                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ступінь оволодіння |       |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------|
|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | знати              | вміти |
| 1        | Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота                                                                                                                                                                              |                    | +     |
| 2        | Тренінг заходів превентивної стабілізації                                                                                                                                                                                                                                                                       |                    | +     |
| 3        | Препарати, їх дози для санації в залежності від обсягу стоматологічних втручань                                                                                                                                                                                                                                 |                    | +     |
| 4        | Місцеве ін'єкційне знеболювання:<br>- оцінка показань до його проведення;<br>- методи проведення провідникового знеболювання;<br>- методи проведення інфільтраційного знеболювання;<br>- розчини, необхідні для місцевого знеболювання;<br>- ускладнення після проведення місцевого знеболювання, їх лікування. |                    |       |

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА  
ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ  
«Знеболювання на амбулаторному стоматологічному прийомі»**

|                                                                               |                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Код курсу                                                                     | Назва курсу, розділу, теми                                  |
| <b>Курс 1. Місцеве знеболювання на амбулаторному стоматологічному прийомі</b> |                                                             |
| 1.1                                                                           | Біль, механізм виникнення болю. Класифікація знеболювання в |

|                                                                                                               |                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                               | стоматології, види, методи, показання, протипоказання                                                                                             |
| 1.2                                                                                                           | Місцеві анестетики: види, властивості, побічні дії.                                                                                               |
| 1.3                                                                                                           | Види місцевого знеболювання, показання та протипоказання до проведення місцевої анестезії. Аплікаційна, інфільтраційна анестезія                  |
| 1.4                                                                                                           | Периферичні провідникові анестезії на верхній щелепі: туберальна, інфраорбітальна, різцева, піднебінна. Показання та методики проведення          |
| 1.5                                                                                                           | Периферичні провідникові анестезії на нижній щелепі: мандибулярна, торусальна, ментальна, щічна, язикова. Показання та методики проведення        |
| 1.6                                                                                                           | Центральні провідникові методи знеболювання щелепно-лицевої ділянки. Показання та методики проведення                                             |
| 1.7                                                                                                           | Особливості місцевого знеболювання залежно від віку, стану пацієнта (діти, вагітні жінки, пацієнти із супутньою патологією), тривалості втручання |
| <b>Курс 2. Загальне знеболювання на амбулаторному стоматологічному прийомі</b>                                |                                                                                                                                                   |
| 2.1                                                                                                           | Історія виникнення і розвитку загального знеболювання                                                                                             |
| 2.2                                                                                                           | Загальне знеболювання у стоматологічній практиці. Класифікація, види. Показання та протипоказання                                                 |
| 2.3                                                                                                           | Премедикація, види і засоби для проведення загального знеболювання. Стадії наркозу                                                                |
| 2.4                                                                                                           | Підготовка пацієнтів до проведення стоматологічного лікування в умовах загального знеболювання (медичні та юридичні аспекти)                      |
| 2.5                                                                                                           | Закис-азоткиснева седація в умовах амбулаторного стоматологічного прийому                                                                         |
| 2.6                                                                                                           | Особливості роботи під час медикаментозного сну – ергономіка та таймінг                                                                           |
| <b>Курс 3. Помилки та ускладнення під час проведення знеболювання в амбулаторній стоматологічній практиці</b> |                                                                                                                                                   |
| 3.1                                                                                                           | Помилки при проведенні провідникової анестезії на верхній щелепі .                                                                                |
| 3.2                                                                                                           | Помилки при проведенні провідникової анестезії на нижній щелепі .                                                                                 |
| 3.3                                                                                                           | Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці та невідкладна допомога.                                                             |
| 3.4                                                                                                           | Ускладнення під час проведення загального знеболювання на стоматологічному прийомі та шляхи їх усунення. Невідкладна допомога                     |

### **Питання до заліку на циклі тематичного удосконалення**

#### **«Знеболювання на амбулаторному стоматологічному прийомі»**

1. Загальне знеболювання у стоматологічній практиці.
2. Наркоз, види седації.
3. Механізм виникнення болю. Премедикація.

4. Види місцевого знеболювання в стоматології.
5. Характеристика місцевих анестетиків.
6. Ускладнення від місцевої анестезії у щелепно-лицевій ділянці.  
Невідкладна допомога.
7. Особливості роботи під час медикаментозного сну.
8. Особливості місцевого знеболювання залежно від віку, стану пацієнта, тривалості втручання.
9. Помилки при проведенні місцевого знеболювання.

#### **Рекомендована література:**

1. Військова стоматологія: підручник / А.М.Лихота, Вю.В.Коваленко.- К.:УВМА, АграрМедіаГруп, 2016.- 284 с.
2. Стоматологія: підручник у 2 кн.- Кн.2/ М. М. Рожко, І.І Кириленко, О.Г. Денисенко та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. К.: ВСВ «Медицина», 2013.- 992 С; кольор. вид.
3. Маланчук В.А. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія у

- двох томах. Том 2: підруч. [для студ. стомат. факультетів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів, хірургів-стоматологів, щелепно-лицевих хірургів-пластиків] / В.А. Маланчук, И.П. Логвиненко, Т.О. Маланчук. – К.: Логос, 2011.- 608с.
4. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія у двох томах. Том 1: [підруч. для студ. стомат. факультетів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів, хірургів-стоматологів, щелепно-лицевих хірургів-пластиків] / В.О. Маланчук. – К.: Логос, 2011. – 669с.
5. Невідкладні стани у стоматологічній практиці: [навч. посібник для лікарів-інтернів і лікарів-курсантів закл. (факульт.) післядипломної освіти] / І.М. Скрипник, П.М. Скрипников, Л.Я. Богашова, О.Ф. Гопко. – К.: ВСВ Медицина, 2013.-224с.
6. Нідзельський М.Я. Організація стоматологічної допомоги у військових частинах Міністерства оборони України / М.Я.Нідзельський, О.А.Писаренко, Н.В.Цветкова // Полтава, 2019.- 108 с.